

2022. gada 12. jūlijs

EMA/635144/2022

ESPKC un EZA atjauninātais paziņojums par Covid-19 vakcīnu papildu balstdevām

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ESPKC) un Eiropas Zāļu aģentūra (EZA) ir atjauninājušas sabiedrības veselības ieteikumus par Covid-19 vakcīnu papildu balstdevām šovasar un nākamajā rudens un ziemas sezonā.

Atjauninātie ieteikumi sniegti, ņemot vērā pieaugošo ziņojumu skaitu par Covid-19 gadījumiem un vairākās valstīs pieaugošo slimnīcās un intensīvās terapijas nodaļās nonākušo cilvēku skaitu, kā norādīts [ESPKC valstu pārskata ziņojumā \(Valstu pārskata ziņojums: 2022. gada 26. nedēļa \(europa.eu\)\)](#), un omikrona apakšpaveidu BA.4 un BA.5 parādīšanos. Šie dati norāda, ka visā Eiropas Savienībā/Eiropas Ekonomikas zonā (ES/EEZ) sākas jauns Covid-19 vilnis.

Šis paziņojums balstīts uz pašreizējo epidemioloģisko rādītāju dinamikas un pieejamo zinātnisko pierādījumu vērtējuma, tādēļ tas ir pagaidu paziņojums un var tikt mainīts, kļūstot pieejamiem jauniem datiem.

Nacionālās imunizācijas tehniskās padomes (NITAG) pieņems gala lēmumus nacionālā līmenī par to, kurām personām jāsaņem otrā balstvakcīna, ņemot vērā situāciju attiecīgajā valstī.

Apsvērumi par mRNS vakcīnu papildu balstdevām

Reģistrētās Covid-19 vakcīnas joprojām ļoti efektīvi novērš ar Covid-19 saistītu hospitalizāciju, smagu slimības gaitu un nāvi, pat ņemot vērā jaunu SARS-CoV-2 vīrusa paveidu izplatību un dabīgās un vakcīnu ierosinātās imunitātes pakāpenisko mazināšanos. Ņemot vērā pašreizējos pierādījumus, ES/EEZ valstu sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm jāapsver tālāk minētā informācija.

- Jāuzlabo primārās vakcinācijas un pirmās balstvakcinācijas aptvere attiecīgajām personām, it sevišķi populācijas grupās, kas pakļautas paaugstinātam smagas slimības gaitas un iznākumu riskam, un valstīs ar zemu primārās vakcinācijas un pirmās balstvakcinācijas aptveri. Ir būtiski vasaras mēnešos turpināt centienus sasniegt šīs populācijas, nodrošinot vakcināciju ar pašreiz pieejamām vakcīnām.
- Personas no 60 gadu vecuma un augsta medicīniskā riska populācijas joprojām pakļautas augstākajam smagas slimības gaitas riskam. Matemātiskā modelēšana liecina par skaidriem ieguvumiem personu vecumā no 60 gadiem aizsardzībā, ko sniedz agrīna otrās balstvakcinācijas uzsākšana. Tādēļ agrīna otrā balstvakcinācija apsverama ne tikai populācijā no 80 gadu vecuma, bet arī pieaugušajiem vecumā no 60 līdz 79 gadiem un augstam medicīniskajam riskam pakļautām personām jebkurā vecumā, lai novērstu smagu slimības gaitu un aizsargātu veselības aprūpes sistēmas kapacitāti. Valstīm jāapsver ātra otrās balstvakcinācijas realizēšana, izmantojot pašreiz pieejamās vakcīnas. Tās var tikt ievadītas vismaz 4 mēnešus pēc iepriekšējās balstvakcīnas, īpašu uzmanību pievēršot personām, kuras iepriekšējo balstvakcīnu saņēmušas pirms vairāk nekā 6 mēnešiem. Tas ir sevišķi būtiski un nozīmīgi valstīs, kurās sākas BA.4/5 izraisītais vilnis vai tas vēl nav sasniedzis savu pīķi.
- Agrīna otrās balstvakcinācijas veikšana ar pašreiz pieejamām vakcīnām veselības aprūpes darbiniekiem un personām, kuras strādā ilgtermiņa aprūpes centros, visticamāk sniegs ierobežotus ieguvumus, ņemot vērā ierobežoto un ātri zūdošo aizsardzību pret inficēšanos un

infekcijas transmisiju. Veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes centru darbinieki var saņemt otru balstvakcīnu savai aizsardzībai, ja viņi vecuma vai medicīniskā riska dēļ pieder kādai no prioritārajām grupām. Ilgtermiņa aprūpes centru iemītniekiem jāsaņem visas ieteicamās balstvakcīnas devas saskaņā ar šiem ieteikumiem.

- Pašlaik nav skaidru epidemioloģisko pierādījumu, kas pamatotu otrās balstvakcīnas ievadi imūnkompetentām personām līdz 60 gadu vecumam, ja šīs personas nav pakļautas sevišķam medicīniskam riskam. ESPKC un EZA turpinās rūpīgi uzraudzīt vakcīnu efektivitāti un epidemioloģiskos datus, un atbilstoši atjauninās savus ieteikumus.
- EZA strādā pie tā, lai potenciāli septembrī varētu apstiprināt pielāgotās vakcīnas. Tomēr, ņemot vērā pašreizējo epidemioloģisko situāciju un prognozes, ir būtiski izmantot pašreiz pieejamās vakcīnas tagad, nevis gaidīt, līdz būs pieejamas pielāgotās vakcīnas.
- Ņemot vērā sagaidāmo infekcijas vilni rudens un ziemas sezonās, valstīm jāplāno papildu balstvakcinācijas realizācija smagas slimības gaitas riskam pakļautajās populācijās (piem., personas vecumā no 60 gadiem un medicīniskajam riskam pakļautās personas) agrā rudenī (ja pēc iepriekšējās balstvakcīnas ievades pagājis pietiekams laika periods), iespējams, kombinējot vakcināciju pret Covid-19 un gripu.
- Ja pielāgotās vakcīnas uzrādīs bažas radošo omikrona paveidu paaugstinātu neitralizāciju, liecinot par potenciāli lielāku aizsardzību pret inficēšanos un infekcijas pārnesi, rudens/ziemas sezonā apsverama arī veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes centru darbinieku vakcinācija, lai sniegtu gan tiešu, gan netiešu aizsardzību.

2022. gada aprīlī ESPKC un EZA ieteica apsvērt otrās mRNS balstvakcīnas ievadi personām no 80 gadu vecuma. Tomēr tobrīd aģentūras norādīja, ka atkārtota infekcijas uzliesmojuma gadījumā var būt nepieciešams apsvērt otrās balstvakcīnas ievadi arī personām vecumā no 60 līdz 79 gadiem un augstam riskam pakļautām personām jebkurā vecumā. Ņemot vērā jaunā infekcijas viļņa izplatību Eiropā, sabiedrības veselības aizsardzības iestādēm ir būtiski apsvērt otrās balstvakcinācijas realizāciju šajās populācijas grupās.

Pašlaik vairāk nekā pusē Eiropas Savienības/Eiropas Ekonomikas zonas (ES/EEZ) valstu jau tiek ieteikta un realizēta otrās Covid-19 balstvakcīnas devas ievade, lielākoties gados vecākajās populācijas grupās. Tomēr šīs balstvakcinācijas aptvere ir lēna un nevienmērīga, kā liecina [ESPKC Vakcinācijas apsekošanas rīks](#).

ESPKC un EZA turpinās cieši uzraudzīt jaunākos vakcīnu efektivitātes un epidemioloģiskos datus, kā arī pielāgoto vakcīnu izstrādes progresu. ES atbildīgās iestādes turpinās sadarboties ar Pasaules Veselības organizāciju (PVO) un starptautiskajiem sadarbības partneriem, lai izstrādātu nostādnes saistībā ar pielāgotajām vakcīnām.